UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

teſtate, & facultate iterũ agendi ꝯ culpabiles, & infa matos de hmõi homicidijs, & vulneribus; quã con-
3 cluſionẽ ſic probo, nã † ubicunq; Iudex, q inquirit, minus benè procedit, peruertendo ordinẽ ſubſtãtia lẽ, qui requiritur ad inquirendũ ſpecialiter, & ſolẽ-niter ꝯ certas perſonas de delicto, tũc iudex nõ põt ex illo ordine non iuridico condẽnare, ſed illũ ordi-nẽ debet reuocare, videlicet abſoluendo ab obſerua tione iudicij, & denuo põt inquirere, riteq; procede re, & condẽnare c. qualiter il 1. de accuſa. Spec. in tit. de inquis. in §. uiſo uer. itẽ ſi inquiſitor, & hr̃ per do-ctores in d. c. qualiter, nam vbi deficit aliquid de nã, vel ſubſtantia inquiſitionis, tũc inquiſitio nõ valet, & põt impugnari. & reuocanda eſt l. cũ hi, §. prætor de tranſac. Ang. in l. ſi vacantia, C. de bon. vacant. li-
4 bro decimo: ſed † ad hoc, ut ſolẽniter, & ſpecialiter ꝯ certas perſonas poſſit de certo delicto inquiri, req-ritur, vt inquiratur pręcedente publica fama ꝯ eum, ꝯ quẽ iudex vult inquirere, quodq; talis fama proba ta fuerit, & proceſſerit à pluribus nõ maleuolis, nec inimicis, alioquin ſolẽniter, & ſpecialiter non põt ꝯ aliquẽ certum de certo delicto inquiri c. qualiter, & qñ il 2. de accuſat. c. cũ oporteat eodẽ titulo, & latè hr̃ per Spec. in ti. de inquiſitio. in §. 1. in princ. in c ſu per his, c. licet de accuſa. c. licet heli de ſimo. c. Deus omnipotens 2. qõ. 1. Bart. in l. fi. de offi. præfect. præt.
5 Quod ẽt demonſtratur, nã † quodlibet iudicium ad minus conſtat ex tribus perſonis, ex accuſatore, ſiue actore, reo, & iudice, alioquin iudiciũ non ſubſiſtit
6 c. forus de uerb. ſigni. & † in iudicio inquiſitionis fa-ma eſt loco accuſatoris d. c. qualiter, & d. c. licet heli cũ ſimilibus: ergo abſq; fama præcedente iudex nõ potuit inquirere, nec procedere, & ita ſe habet cõis
7 opinio; & illis caſibus, quibus abſq; fama publica in-quiritur, procedit, qñ iudex inquireret generaliter, & pręparatione, vt qñ inquiritur in capite, & in mẽ-bris, in qua inquiſitione admittuntur ẽt teſtes, qua-les hr̃i poſſunt, ad tradita per Spec. in ti. de inquiſi. in §. viſo in verſi. ſi aũt inquiratur; quod ſecus eſt, qñ in-quiritur ſolemniter, & ſpecialiter de certo delicto ꝯ certas perſonas, qm̃ tunc debet inquiri fama publica præcedente, & præcedẽtibus legitimis inditijs: quæ fama, & inditia debent probari, & procedere à non maleuolis, ſed fide dignis, & à pluribus c. inquiſitio-nis in fin. d. c. qualiter, & d. c. licet heli. & in d. c. cum oporteat, & fatentur oẽs in locis præallegatis, & ma ximè Spec. ſed in caſu noſtro ante inquiſitionẽ for-matam, ac ẽt poſt non fuit probata publica fama ꝯ inquiſitos, item inditia habita contra ipſos peruene runt à maleuolis, & inimicis, immò ab ijs, quorũ par ticulariter intererat, vt inquireretur, ergo &c.' nam pro indicijs habendis ꝯ ipſos inquiſitos fuerunt exa minati duo teſtes, videlicet quidã Ioan. Franciſcus Mancinus, qui dicitur in prætenſa rixa fuiſſe uulne-ratus ab ipſis inquiſitis, qui tẽpore rixæ cum occiſis erat, & de vulneribus illatis dicto teſti formata etiã fuit inquiſitio ꝯ ipſos inquiſitos, ut hr̃ in dicta inqui ſitione; itẽ fuit examinatus quidã Laurentius, qui, vt ex dictis aliorũ teſtiũ examinatorũ conſtat, erat tẽ pore rixæ cũ ipſis occiſis, & armatus aſſociauerat Ia-cobũ de oleo occiſum, & ſic erat de ſuis ſequacibus, & amicis, ergo eis nulla fides eſt adhibenda, nec fa-
8 ciunt ſufficiens inditiũ ad inquirendũ, quia † legiti-ma inditia dicuntur illa, quæ probantur ad minus p duos teſtes legitimos, ut hr̃ per Bart. in l. fi. ff. de qõ. Abb. in c. tertio loco de probatio, & ſic hi duo teſtes non ſunt ſufficientes pro indicijs faciendis, nec ad probandã publicã famam. d. c. licet, & d. c. qualiter il 2. & in d. c. cum oporteat; minus ergo dicentur ſuffi cientes ad condemnandũ arg. d. c. qualiter & qñ il 2.

¶ Alij etiam teſtes examinati pro curia non le-gitimi, quoniam quidã Franciſcus fuit examina qui erat frater Poli occiſi, ob cuius homicidiũ mata fuit inquiſitio, ergo eodẽ morbo labora dã ẽt Hieronymus Algiſius fuit receptus, qui liquid probet ꝯ inquiſitos, tñ ipſe ſolus non ad condẽnandũ l. fi. C. de probat. c. l. licet uni de teſtibus cũ ibi no. Præterea ſi benè conſider eius dicta, nõ clarè deponit quis fuerit ille, qui fecerit Iacobũ, ſeu Polũ aut qui vulnerauerit Franciſcũ, & alios, de quibus in inquiſitione, multi fuerint, qui inſultũ, & aggreſſum fecerint
9 ciſos, & ſocios, † probatio dicti teſtis redditur ta, & dubia, ideò nihil releuat, & maximè in cri libus, in quibus venit imponẽda pęna mortis guinis. c. in præſentia de probat. iuncta d. l. fi. c no. C. e. ti. Exceptio aũt banni ipſius Iacobi, qu ponebatur ad fauorem inquiſitorũ per quẽd Ioan. Franciſcũ, quæ pro ipſis ab illo potuit iuxta no. per Bart. & Bal. in l. ubi pactũ. C. de cũ ſimilibus, parũ profuit ipſis inquiſitis, qm̃ no ualido, & legitimo non apparet, nã vt in p conſtat, ſententia lata ꝯ ipſum Iacobũ, per q bannitus in pœnã capitis, fuit reuocata per ſententiam, qua ipſe Iacobus fuit abſolutus homicidij, & condemnatus pecuniariter, ut ret ex ſententia in proceſſu producta. Itaq; c dendum eſſe exiſtimo. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Prouocatio iuſta, & legitima quæ dicatur, ut quis ſe con uocantem defendere, arma exercere, vulnerare, & q etiam impune occidere poſſit.*
2 *Prouocantem quis poſſit offendere etiam modum exced ſe defendendo ilico, eodemq; contextu.*
3 *Et an prouocatus denuo eſſet verberandus, ut prouocan ſet offendere.*
4 *Prouocatus iuſtè quis dicitur ex facto offenſioni propinq ex inſultu.*
5 *Offenſo ob quam offenſam permiſſum ſit offendere, mod cedere, & quomodo offendentem offendere.*
6 *Offenſa maior quandoq; ex pugno, & maxillata, quam e rum vulneribus.*
7 *Honorem, bonamq; famam conſeruare probis, & ſtren plus cordi eſſe debet, quam vitam ipſam.*
8 *Iniuria bonam famam, ſeu honorem minuens cenſetur*
9 *Militibus ſe in armis exercentibus fugere ignominioſum e*
10 *Et his magis, quàm alijs aggreſſorem vulnerare, & occ tiam potius, quam fugere licet.*
Honor, & bona fama magis, quã uita propria debet con
11 *Infamia iam illata per iudicem reparari non poteſt.*
12 *Hæc verba, tu mẽtiris, ſunt iniurioſa, et ex eis grauis*
Et quomodo & quando hoc verum ſit, nu. 15.
13 *Etiam ſi adderetur ſaluo honore tuo.*
14 *Proteſtatio contraria facto non releuat proteſtantem.*
15 *Verba mentitam importantia ad hoc, ut dicantur iniur iniuriam inferre, quid requiratur, & quid de his verb ditionaliter, & imperſonaliter prolatis, nu. 16.*
17 *Teſtes in ſubſtantia facti conuenire ſufficit licet diverſis idem tamen importantibus utantur, niſi certa verbor ma probanda eſſet.*
18 *Verba ſi quis vellet dicere, uellem dicere, facere, & ſi pectant factum poſt ſe, & habent tractum de futuro.*
19 *Percutientem, & offendentem pro tuitione honoris ſui eſt non ſolum eodem genere offenſæ, ſed etiam gra tere, & offendere. Nec exceſſus punitur, nu. 21. & ad defenſionem id factum dicatur, nu. 22.*
20 *Exceſſus in ſe defendendo eſt etiam tolerandus.*
23 *Inquiſitioni & contentis in ea ad fauorem inquiſiti eſt*
24 *Modum excedere in ſe defendendo permiſſum eſſe, & pro ſui defenſione quis dicatur modum exceſſiſſe.*

25 *Ex prouocatione quando conſtat etiam ſimpliciter, alio non probato, cenſetur quis ad ſui neceſſariam defenſionem feciſſe, præcipuè quando fuit prouocatus à ſolito rixari, & ab armigero.*
26 *Ad probandam prouocationem fauore prouocati admittuntur teſtes domeſtici, inhabiles, & ſingulares:*
Teſtes de credulitate deponentes pro reo ſufficiunt.
27 *Prouocatus ad rixam etiam ab armigero non tenetur fugere, quando, attenta qualitate prouocati, hoc illi dedecus eßet.*
28 *Modum in ſe defendendo quando non data opera, nec ex propoſito quis dicatur exceſſiſſe.*
29 *Prouocatus grauiter percuſſus, ſi percutientem aufugientem inſequutus illum vulnerauit, & occidit, eſt à pœna homicidij excuſandus.*
30 *Interpretatio omnis contra auctorem maleficij facienda.*
31 *Ex offenſa pugno illata quandoq; prouocato licet prouocantem illum vulnerare, & occidere.*
32 *Pugnus quandoq; conſiderata perſonarum qualitatem, maiorem offenſam infert, quam gladius.*
33 *Prouocato percuſſo gladio licitum eſt incontinenti offendentem impune vulnerare, atque occidere.*
34 *Offenſæ grauitas non ex inſtrumentis, ſed ex qualitate perſonarum conſideratur.*
35 *Exceſſus in ſe defendendo etiam doloſus propter iuſtum dolorem animi multum læſi non pœna ordinaria, ſed extraordinaria puniendus, & qua pœna.*
36 *A communi opinione in iudicādo, & conſulendo nō eſt recedēdū.*
37 *Minori etiam in delictis iura ſubueniunt, & quomodo.*

EPITOME.

PROVOCATIONEM legitimā fuiſſe ex percuſſione pugno facta, ēt ſi is prius per uerba generalia cōditionaliter, & imperſonaliter ꝓlata mentitus eſſet, & ob eam illi prouocantem grauiori offenſionis genere offendere, & occidere, ſicq; modum in ſe, honoremq; ſuum defendendo excedere licuiſſe, illumque exceſſum non pœna ordinaria, ſed extraordinaria puniendum eſſe, hic plenè demonſtratur.

CONSILIVM CLXXIII.

TOTA facti ſpecie ſæpius conſiderata, ac inquiſitione cōtra Sebaſtianū formata una cum toto proceſſu cauſæ diligēter inſpecta, breuitati ſtudendo, & pompoſum argumentorum hinc inde ordinē omittēdo, ſuper tribus dubiis principaliter inſiſtendum eſſe putaui, primum eſt, quis iſtorum Aloyſii uidelicet, & Sebaſtiani legitimè fuerit ab aliò prouocatus tali ꝓuocatione, propter quam licuerit prouocantem offendere, immò ēt occidere: Secundū eſt, præſuppoſito, ꝙ Sebaſtianus fuerit ab Aloyſio legitimè prouocatus, nū qd ipſe moderamē inculpatæ tutelæ aduerſus Aloyſium exceſſerit: Tertiū eſt (dato, ſed nō conceſſo, ꝙ Sebaſtianus modum in ſe defendendo exceſſiſſe dicatur) an ſit puniendus, & qua pœna. ¶ Quo ad primum de iure cōcludendum eſſe cenſeo, ꝙ Sebaſtianus ab Aloyſio fuit legitimè prouocatus, quoniam ad coguoſcendam prouocationē iuſtam, atque legitimam, ob quam iura permittunt ſe contra prouocantem defendere, arma exercere, vulnerare, & qñque ēt impune occidere, inſpici debet offenſio, ſeu percuſſio, vel actus immediatè ipſi offenſioni, ſeu ꝑcuſſioni ꝓximus, & immediatus, vt eſt aggreſſura, ſeu inſultus, nec non grauis iniuria perſonalis, & perquam grauis, ſeu atrox iniuria irrogaretur, non autē rixa verbalis, ſeu alius actus, quo mediāte poſtea ad offenſionem, aut iniuriā perſonalem peruentū fuerit, ut eſt tex. in hac materia multum ſingularis, in l. ſi ex plagis, §. tabernarius, ff. ad legē aquil. & ibi Bal. & gl. in ver. niſi data, ibi tabernarius tanquam ꝓuocatus potuit impunè prouocantem grauius offendere, & vulnerare, quam ipſe à prouocāte offenſus fuerit, nō ex eo, quod ſublata fuerit tabernario lucerna, nec etiam qđ ſe adinuicē apprehenderint, aut unus alterū retinere conatus fuerit, ſed quia tabernarius flagello, ī quo dolor inerat, uerberari cęptus fuerat, & illud de dolore intelligi poteſt tàm corporis, q̃ animi, cum uir factus cognouerit, ſe ut puerum fla-
2 gellari, per quem tex. infertur, † ꝙ quis poteſt prouocantem offendere etiam modū excedendo in ſe defendendo, dūmodo ilico, codemq; cōtextu qs ſe defendendo offenderit, & veriſimiliter dubitari pote-
3 rat, † ne primo offenſus, & prouocatus denuo eſſet verberādus, vt ibi verberare tabernariū cœperat, ad tradita ibi per glo. & Bar. nec nō per ſcribē. in l. 1. C. vnde ui, & l. vt vim, ff. de iuſt. & iur. & infra ēt dicet, nam ſi illi, qui iam percuſſus eſt, nō licet ratione primæ percuſſionis percutientem offendere, ſaltē hoc ei permiſſum cenſetur ob timorem ſecūdæ iniuriæ, & percuſſionis, vt in terminis probat ille tex. in d. §. tabernarius, qui non poſſet melius caſui noſtro qua-
4 drare, quam faciat; Item † iuſtè prouocatus quis dicitur ex facto offenſioni propinquo, uidelicet ex inſultu, ſeu aggreſſura cū armis, ut in l. 2. & 3. C. ad l. cornel. de ſicar. cū gl. fi. & præſupponunt Bar. Sali. Paul. de Caſt. Alex. & omnes in d. l. 1. C. unde ui, & in d. l. vt vim, ubi Bal. Bar. Iaſon. & Deci. l. ſcientiam, §. qui cum aliter, & §. fi. & l. ſed, & ſi quæcunque in prin. cū gl. ff. ad l. falci. ſufficit enim terror armorum, nt quia aliquis arma haberet, & cōtra me ueniret, quamuis me nō percuſiſſet, ergo magis, quando uerberaſſet, & percuſiſſet, iuxta ea, quæ habentur per do. Barth.
5 Cępol. in uarijs conſi. infra allegandis; † Non tamen ob quamlibet offenſam eſt ipſi offenſio permiſſum offendere, modnmq; excedere, ſed debet eſſe offenſa talis, quæ dolorem corporis, & animi inferat, vt in d. §. tabernarius, & Bal. ī l. 1. col. 11. uer. itē tu aſſeſſor, C. de confeſſ. nam ſi pro pugno illato quis uulnus inferret, nō excuſaretur, quia pugnus pro pugno inferri debet, & ſic de ſingulis, vt dicunt doct. Bal. Salic. Alex. & alij, in d. l. 1. C. vnde vi, & Bart. Veron. in con-
6 ſi. 43. † niſi grauior, uel æquè grauis eſſet iniuria, uel offenſio, quæ ex pugno, & maxillata inferret, aut ob vim nimiā ꝑcutiētis, aut ob maius đdecus ꝑꝑ quod maior iniuria, & infamia diceret inferri ex pugno, quā ex armorū vulneribus, conſiderata qualitate illius, cui iniuria eſſet illata, ut qa eſſet miles armatus, & uirilis, cui alapa in loco publico data fuiſſet, uelu-ti in caſu, de quo agitur, ꝑ plures teſtes optimos, bonęq; opiniōis, & expertos, rerūq; peritos ꝓbatū fuit de huiuſmodi īfamia, & graui iniuria, quæ ex maxillata, & verberatione pugni inferri dicitur, quam ipſi teſtes longè maiorē eſſe dixerūt, quā ſi pluribus uulneribus qs eſſet ꝑcuſſus, vt ēt fuit de mēte Bal. Sali. et aliorum, in d. l. 1. & in d. l. vt vim: Si igitur mihi conceſſum eū vulnus, grauemq; iniuriā perſonalē offendere, iuribus vulgaribus, quāto magis hoc diceī eſſe ꝑmiſſum ꝑꝑ percuſſionē aliàs leuem reputatam, ex qua magna, grauiſq; iniuria illata cēſeret auth. multo magis, C. de ſacroſ. eccl. & C. de epi. & cleri. ac ēt
7 quia † probis, ſtrenuiſq; viri, & illis, q ſolo honore paſcuntur, quales ſunt milites, &, vt ita loquar, milites valentes, plus cordi eſſe debet honorē ſuū, bonāq; famā conſeruare, quam propriam uitam, l. iſti quidē in fin. ff. quod met. cauſa, ibi cum uiris honeſtis iſte metus infamiæ maior, quā mortis eſſe debeat; facit tex. cū gl. in l. iuſta, ff. de manu. vindict. Bar. in l. quæ
8 oīa, ff. de ꝓcurat. Iaſ. ī d. l. vt vim. Pręterea † iniuria, q̃ bonā famā, ſeu honorē minuit cēſetur atrox, l. 2. circa medium, ff. de iis, qui ſunt ſui, vel alien. iur. cū ibi not. Hinc doct. maximè Sali. in d. l. 1. col. 3. ibiq; Alex.
9 C. vnde vi dicūt, ꝙ † uiris ſtrenuis, & militibus ſe ī armis exercētibus fugere, tergaq; dare ignominioſum eſt,

10 eſt,ideoq́ue† ipſis magis,q̃ cæteris licitũ eſt aggreſ-
ſorem, & fugare volentẽ armis vulnerare, ac etiam
occidere potius,q̃ fugere,cum honor,& bona fama
magis debeat conſeruari, q̃ vita propria, l.itẽ apud,
11 §.1.ff.de iniurijs,nam† infamia,& dedecus iam illa-
tum per iudicem reparari non poteſt, l.Iulianus, ff.
ſi quis omiſſa cã teſta. & in caſu noſtro poſuit Sali.
in d.l.1.C.unde ui,col.3.poſt Bar.ibi circa fi.¶Cor-
roborantur prius dicta ex tex.in l.1.§.cum arietes, ff.
ſi quadrup.pauper.feciſ.dicatur, vbi nõ attẽditur,q̃s
interfecerit,ſed q̃s prouocauerit,ſeu aggreſſus prius
fuerit, & cũ hac concluſione in hoc primo dubio ſu
pra tradita tranſeunt doctores cõiter in lecturis , &
cõſilijs,ſi rectè inſpiciantur,quam latius comproba
re poſſem,ſi nuncius ꝓ expeditione tantũ non inſta
ret.Nec prædictis aduerſantur aliqua, quæ prima fa-
cie obſtare uidẽtur, & in primis, ꝙ Sebaſtianus fue-
rit ille,qui prius Aloyſium iuſtè,& legitimè ꝓuoca-
uit,qm̃,vt probat d.Michael duodecimus teſtis,poſt
nõ nulla verba potius moderatè prolata , ipſe Seba-
ſtianus ponendo manũ ad ſuũ gladium cõtra Aloy-
ſiũ,huiuſmodi verba protulit; *vedi, che io non ſono rap-
portatore*,nam ponẽdo manum ad gladium aduerſus
Aloyſiũ cum ꝓlatione illorũ verborũ abſque dubio
Aloyſius veriſimiliter potuit timere,ne Sebaſtianus
ipſum vulnerare , & percutere vellet; & ideò ſi ipſe
Aloyſius illũ pugno , aut maxillata percuſſit, ad ſuã
defenſionem feciſſe dicetur,quia nõ debuit expecta
re,vt gladio feriretur Bar.in d.l.ſi ex plagis, §.taber-
narius,l.2.& 3.& ibi Salic. C.ad l.corne.de ſica.Bar.
in l.ſed ſi quæcũque,in prin.ff ad l.falcid.& in l.mul
tis,C.de liberali cau.Bar. Bal.Salic. & omnes,in d.l.
vt vim; Nã huic motiuo facilis eſt reſpõſio,q̃a ſi in-
facto vera eſſent,quæ proponuntur,planè faterer ip-
ſum Aloyſium à Sebaſtiano ꝓuocatũ fuiſſe, ſibiq́ue
licitum fortè fuiſſe percutere eo modo,quo fecit,ac
etiam maiorẽ iniuriã inferre , ſed negatur Sebaſtia-
nũ manũ ad gladiũ poſuiſſe ante, q̃ Aloyſius pugno
illũ offenderet, dictuſq́ue teſtis duodecimus eſt ſin
gularis, & ideò nulla fides eſt ei in hoc adhibẽda,ar.
l.iuriſiurandi,C. de teſti.c. in omni negocio,c. licet
uniuerſis extra de teſtibus:quinimmò illius teſtimo
nium nõ eſſe uerũ apparet ex dictis duorũ teſtiũ in
cauſa examinatorũ,videlicet 13.& 14.qui ſunt con-
teſtes,& aliter factum demonſtrant:dicunt enim,ꝙ
prolatis quibuſdam uerbis inter d.Aloyſium,& Se-
baſtianũ, & quẽdã ſcholarẽ, q̃ cauſa fuit inimicitiæ,
& rixę, Aloyſius uno pugno percuſſit Sebaſtianũ,&
tunc ilicò Sebaſtianus appoſuit manũ ad ſuum gla-
diũ,quo euaginato Aloyſium percuſſit;itaq́ue iſtud
primũ fundamẽtũ , q̃d pro curia cõſiderari poterat,
ſublatum remanet. ¶Secundo principaliter ꝓ curia
aduerſus ipſum inq̃ſitum facere videtur,ꝙ Aloyſius
prius fuerit à Sebaſtiano prouocatus , qm̃ iuſtificatis
quibuſdam verbis ab Aloyſio ꝓlatis,quæ aliqualiter
Sebaſtianũ grauare videbãtur,videlicet,ꝙ Sebaſtia-
nus eſſet verborũ relator, ſeu reportator, ipſe Seba-
ſtianus aduerſus Aloyſium dixit,*ſono io rapportatore*?&
Aloyſius dixit, *dico io,che tu ſei*, tunc, Sebaſtianus hæc
verba protulit,*chi dirà,che io ſia rapportatore, ſi mẽtirà per
la gola*, &c. Nã ꝑ huiuſmodi verba aduerſus Aloyſiũ
prolata grauis iniuria ipſi Aloyſio militi,& nobili il
12 lata uidetur,† hęc enim verba tu mẽtiris dicunt̃ iniu
rioſa ,& ex eis grauis iniuria irrogari videtur, vt ha-
betur per Bar.in l.item apud,§.ſed quod adiicitur,ff.
de iniuriis,& ĩ l.turpia,ff.de lega.1.& ibi Bal.& Ang.
& Bal.in l.diffamari,in prin.C.de ingenuis,& manũ.
Ang.in l.3.in prin.ff.de libe.& poſthu.& in l. qui in-
13 terrogatus in prin.ff.de petitio.hæredi.† Quod uerũ
eſt etiam ſecundũ Alex.in d.l.3.ſi quis mentitus fue

rit cum proteſtatione hoc modo , tu mentiris
honore tuo,vt volũt Dyn.& Bar.in l.ſi q̃s ex
14 in prin.ff.de acq.hær.per illũ textũ,qm̃ † hui
proteſtatio eſt cõtraria facto,& nõ releuat pro
tem ad tradita per doct.Ant.& Abb.in cũ m
conſtit.& per Bar.& legiſtas,in l.nõ ſolum,§.m
ff. de noui operis nunciat. Igitur cõcludend
batur,ꝙ licitũ fuerit Aloyſio pro conſeruatio
noris ſui pugno Sebaſtianũ percutere,per ea,
perius dicta fuere,& ſolet dici vulgariter,& ſ
dum communem uſum loquẽdi,*che una menti
de una pugnalata* , Quia huic motiuo multiplic
ſponderi poteſt,Primo, ꝙ licet verba prolata
ſtiano aduerſus Aloyſium dicta fuerint,tũ ve
bus Sebaſtiano mentitus fuit, cõtra dictũ Alo
prolata nõ fuere, ſed imperſonaliter, & gene
cõtra illos, ſi qui eſſent, qui dicere vellẽt ipſ
reportatorẽ,ergo ex illis verbis,vt ſupra,prol
15 la iniuria potuit Aloyſio dici illata,quia † ita
alicui dicitur iniuria illata ex uerbis illis,tu
quando ea,vel alia verba iniurioſa,& ex qui
cui dedecus , ſeu turpitudo obijcitur, pſonal
cui directa fuere,vt volũt Bar.Ang.Bal.Ale.
locis ſupra allegatis,& maximè in d.l.3.in p
dicendo,tu mentiris,ut exemplificant ſcrib
16 cundo† ex uerbis prolatis, ut ſupra, à dicto S
no, quæ conditionaliter, & per uerba futuri
concernẽtia, & imperſonaliter prolata fuere
diſpoſitiuè,ſiuè purè,nec de præſenti iuxta,
pulatus fuero,ff.de uerb.obl.cũ ijs,quæ pon
l.1.ff.de condit.& demon. nõ põt dici iniu
Aloyſio,tum quia, ut dixi,imperſonaliter p
re,tũ quia cõditionaliter,quæ nõ diſponunt
& ſi ſub conditione, ff.ſi quis omiſſa cauſa te
conditio in perſona dicti Aloyſij adimpleta
nam ipſe poſt mentitam , vt ſupra , condition
& imperſonaliter factam nõ dixit Sebaſtian
portatorem,prout neceſſariũ erat,ad hoc,vt
ba conditionalia cõtra Aloyſium eſſent adim
vt in iure clarum eſt , ac in caſu occurrẽti e
plures teſtes fide dignos, & in rebus iſti expe
batum fuit,& de illis uerbis,ex quibus iniuria
inferri uidetur,dicẽdo,*tu ti menti per la gola*,iſt
loquuntur doct.in d.l.3.cum ſi.quando fuer
lata purè,& diſpoſitiuè,ac perſonaliter, ergo
mus in odioſis,illud nõ eſt trahendũ ad caſu
do eſſent prolata cõditionaliter, & imperſo
arg.l.cum quidam, ff.de liber.& poſthum.c
uis,il 1.de præben.in 6.cum alijs. ¶Nec præ
fragatur , ꝙ non uidetur ſufficienter probat
verba,quibus Sebaſtianus mentitus fuit,con
liter,& de futuro prolata fuiſſe,licet 13.teſti
lus dixiſſe uideatur , nã ultimus aliter loqu
deponendo Sebaſtianum dixiſſe , *tutte quelle*
*che uoleſſero dire , che io fuſſi reportatore , ſi ment
gola* , non autem dixiſſe , *che uorranno dire, ne
dire , che io ſia rapportatore , ſi mentirà per la gola*,
poſuit alius teſtis decimuſtertius, & conſe
quo ad hoc probandum diuerſimodè teſtes
ſunt,& uidentur ſingulares,ergo neutri cred
eſt,ut aliàs ſupra dictum fuit;quia facilis eſt
ſio ad tollendam hanc obiectionem , & neg
poteſt , quin ipſi duo teſtes de mentita depo
quo ad mentitam,& illius ſubſtantiam dica
teſtes,cum ambo de illam mentionem faci
dendũ eſt, vtrũ in ſubſtãtia cõuenire dicatur
17 uis quo ad verba eſſet aliqualis diuerſitas,
teſtes in ſubſtãtia facti ꝯuenire,licet diuerſ
ſed idẽ importãtibus vſi fuerint, vt tradit B
ſtium, C. de teſtibus , cum ſi. niſi ageretur,

bando certam uerborum formam, vt in iure tritum
eſt,ſed, vt dixi, de mentita facta conueniũt teſtes, cõ
ueniunt etiam quo ad qualitatem facti, ſeu mentitę,
primo quia uterque teſtis cõcludit mentitam fuiſſe
impersonaliter, & generaliter factam, vt ex eorũ ver
bis apparet, &, ut ſupra dixi, iſtud ſufficeret ꝑ ſe, ꝙ ex
mẽtita facta Aloyſius nõ poteſt dici iniuriatus, nec
grauatus, quia doct. in d. l. 3. cum ſi. loquũtur, quãdo
mentita fuit alicui perſonaliter facta; Pręterea dico,
ꝙ ſicut decimus tertius teſtis ponit de mẽtita imper
ſonaliter, & conditionaliter ꝑ verba habẽtia tẽporis
tractũ de futuro à Sebaſtiano facta, ita, & vlterius te
ſtis dicẽdo, *tutte quelle perſone, che uoleſſero dire, che io fuſſi reportatore, ſi mentono per la gola,* nam huiuſmodi verba
ſunt imperſonalia, & generalia, item tractum habẽt
de futuro, ſi reſoluãtur, & rectè intelligantur, & quo
nia uulgaria ſunt ab omnibus intelligi poſſunt, † nã
18 dicendo, ſi quis uellet dicere, aut dicẽdo uellem ali
quid facere, uellem ire, hæc verba nõ inferũt, quod
eam, vel faciam, ſed expectant factum poſt ſe, per qđ
dicar facere, ut colligitur ex his, quæ habẽtur per gl.
& ſcribentes, in l. ſerui electione, in prin. ff. de leg. 1.
& per Bar. in l. gerit, ff. de acqui. hęred. Pręterea quã
uis aliqua diuerſitas videatur inter teſtes, ſuper qua,
ſeu in qua parte corporis Aloyſius pugno percuſſe
rit Sebaſtianũ, quia duodecimus teſtis dicit, *che li det te delle mani ſul uiſo,* decimus tertius dicit, *che li tirò un moſtaccione,* decimus quartus autem dicit, *che li menò un pugno, & colſelo nel petto,* tamen in hoc cõueniunt oẽs,
ꝙ Aloyſius percuſſerit pugno, ſeu manu Sebaſtia
num, & cõſequenter quo ad actum percuſſionis cõ
ueniunt, ex qua percuſſione infertur, ꝙ ipſi Sebaſtia
no illata fuerit grauis iniuria, cũ ex percuſſione ma
nu, ſeu pugno facta alicui militi armatæ militiæ
atrox iniuria dicatur inferri, vt dixi ſupra, & prout in
occurrenti caſu deponũt quã plures capitanei, & ui
ri optimi huius rei notitiam, & peritiã habentes, er
19 go † pro tuitione ſui honoris licitũ fuit Sebaſtiano
non ſolũ eodem genere offenſæ, ſed etiam grauiori
do. Aloyſiũ offendere, quoniam, vt vtar uerbis Bal.
in d. l. vt uim, verbera quis ſe defendendo dare non
poteſt ad menſuram, & dicit Bar. Veron. in cõſi. ſuo
44. ex quo iura permittũt pro defenſione ſui corpo
ris, uel honoris ſeu cõditionis ſuæ offendere, & uul
nerare, ſeu etiam armis percutere ſe percutiẽtẽ, cer
tè in ſe defendendo, cum quis moueatur quodã ira
cundiæ calore, nõ poteſt dari certa regula, nec certa
menſura, quoniam hi, qui iracundia, & impatientia
doloris mouẽtur, ſe uſq; ad certã menſurã cõtinere
20 non poſſunt; † & ideò exceſſus non eſt tantum accu
ſandus, qui etiam ſit tolerandus, l. quod calore, ff. de
re. iu. l. 1. C. ſi quis impera. maledix. l. diuus, ff. de offi.
præſid. l. 1. §. ſin autem, ff. de iis qui ſibi mortem con
ſciuerũt, & habetur ꝑ dictũ do. Bart. Vero. in cõſ. 42.
21 Vnde † ſm eum quando quis fuit ab aliquo perſona
liter iniuriatus, uel percuſſus, licitũ eſt ſibi ob dolo
ris impatientiã ilico, & uno cõtextu percutiẽtẽ reper
cutere eo modo, quo ſibi facultas ſuccurrit, ſiue le
uius, ſiue grauius, neq; ex hoc pœnã incurrere debet
ꝑ exceſſum, vt eſt optimus tex. ĩ d. l. ſi ex plagis, §. ta
bernarius, in d. l. 1. §. cum arietes, ff. ſi quadrupes pau
periẽ feciſſe dicatur, & uidetur tex. not. in c. ſignifica
ſti, il 2. circa fi. extra de homicid. ibi nõ uidetur idem
ſacerdos à pęna homicidij penitus excuſandus, ergo
innuit ipſum ob iuſtã defenſionẽ etiam ſi in ſe defẽ
22 dẽdo modũ legitimũ exceſſerit, excuſandũ eſſe, † ex
dolore enim percuſſionis ſibi illatæ quis ẽt acriter
uerberando, aut uulnerãdo, præſumitur ad defenſio
nem facere, qñ ſimul, & ſemel eodemq́; cõtextu hęc
facta fuere, ſecus ſi aliqua deliberatio poſſet interue
nire, d. §. tabernarius, ſed ſi nimius in ſe defendendo
exceſſus ĩteruenerit, vtrũ aliquo modo ſit puniẽdus,
infra dicetur, quamuis quando ille exceſſus ilico eo
demq́; cõtextu fuiſſet ſequutus ob doloris impatiẽ
tiã, putarem pœnã aliquã nõ eſſe imponẽdam, ut vi
detur optimè decidere tex. ĩ d. §. tabernarius cũ alijs
infra dicẽdis. ¶ At redeundo ad id, vnde digreſſi ſu
mus, negari nõ poteſt, quin Sebaſtianus ab Aloyſio
fuerit valde iniuriatus ex maxillata, ſeu vt vulgo dr̃,
dal moſtaccione ſibi illato, veluti etiam in ipſa inqſitio
ne cõtra eum formata præſupponitur, quæ ſuccedit
loco libelli, ut ĩ c. qualiter, & quãdo, il 2. extra, de ac
cuſa. ergo ipſe Sebaſtianus poteſt accettare pro ſe il
la, quæ ad ſuũ fauorẽ faciunt; ut habetur in c. 1. cũ
ibi not. extra de libelli obla. & in l. 1. ff. de eden. cum
alijs: & diuerſitas illa, quę vr̃ eſſe quo ad hoc inter te
ſtes, non eſt conſiderabilis, cũ in principali facto, &
quo ad eius ſubſtãtiã oẽs conuenire dicãtur; Itẽ duo
ſaltem ex illis tribus teſtibus ſunt pœnitus concor
des, quod Sebaſtianus fuerit in facie percuſſus, ꝓut
23 ẽt in d. inquiſitione pręſupponitur, † cui ad fauorem
inquiſiti ſtãdũ eſt, d. c. qualiter, & habetur ĩ c. dilecti,
de iudiciis: & faciunt ea, quæ ponunt Cald. do. Ant.
& Abb. in c. 2. de ordi. cognitio. ¶ Aggredior ſm du
bium; num Sebaſtianus ꝓuocatus, ut ſupra, in ſe de
fendendo, moderamen inculpatæ tutelæ exceſſerit,
quod ſi feciſſet, puniẽdus eſſet, ut eſt tex. no. in l. 1. C.
24 unde ui; Sed † ꝙ modum nõ exceſſerit, maximè ſim
pliciter, cõcludẽdum uidetur, quamuis grauiori ge
nere defenſionis Sebaſtianus aduerſus Aloyſiũ uſus
fuerit, per plura iura, quæ clarè iſtud ꝓbare uidẽtur,
dũmodo id, ꝙ factum fuit, dicatur ad defenſionẽ, &
nõ ad uindictã factũ; Quod ex eo præſumitur, ꝙ pro
uocatus legitimè, & ꝑcuſſus fuerit grauiter, & dolo
re corporis, & animi affectus, ut infra dicẽ: Hãc con
cluſionẽ primo ꝓbat tex. in l. ſed ſi quẽcunq; in prin.
ff. ad l. aquil. ubi ſiquis alium ſe ferro petentem occi
derit, nõ uidetur iniuria occidiſſe, ergo iure dicitur
occidiſſe iuxta tex. inſtit. de iniuriis in prin. cum ſi. ſi
igitur ſimplex dubitatio, ſeu timor, ꝙ quis me non
uulneret, operatur, ut poſſim aliquẽ occidere, vt ibi
multo magis hoc uerũ erit, quando iam fuit percuſ
ſus, & doloris impatientia hoc ilico, & eodẽ momẽ
to fecit. ¶ Secundo hoc idem probat tex. in l. qui oc
ciderit, eo. tit. vbi qui ſeruum alienũ deprehẽſum in
adulterio cum uxore eius occiderit, nõ tenebitur ex
eo, quia in ipſo actu illum deprehẽdit, & ob doloris
impatientiam hoc fecit ad ulciſcendũ iniuriam ſibi
illatam, ergo idem dicẽdum eſt in eo, qui percuſſus,
& prouocatus fuit graui iniuria, ut modum excede
re poſſit. ¶ Tertio optimus tex. eſt in l. ſcientiã, §. qui
cũ aliter, ff. ad l. aquil. ubi is, qui aliter ſe defendere,
& tueri non poterat, (quod intelligo non ſolum ab
iniuria perſonæ, ſed etiã honoris, & famæ ſuæ, cum,
vt dixerim, maior ſit iniuria, quæ minuit famã, & ho
norẽ, quàm corporis uires, & uitam ipſam) ſi damnũ
culpa dederit ilico, & incontinenti, innoxius eſt; &
idem tex. in §. fi. inquit, ꝙ illũ, qui vim infert, nota, ꝙ
nõ dicit vulnerat, quis ferire põt, ſi tuẽdi dumtaxat,
& nõ vlciſcendi cauſa id fecerit; ex quo noto, ꝙ pro
ſimplici ui (quod poteſt intelligi citra iniuriam cor
poralem, & ſanguinis effuſionem, cũ uim inferri la
tè in iure ſumatur, per totum, ff. de ui, & ui arma. cũ
alijs) poteſt quis ferire vim inferẽtẽ, & cõſequenter
moderamẽ inculpatę tutelę excedere, dũmodo hoc
faciat ſe tuẽdi gratia, quod præſumitur iuris præſum
ptione, qñ quis offendẽtẽ ilico, ſimulq́; & ſemel of
fẽdit, & vulnerauit, ut ibi not. & clarius apparebit, ut
ſtatim dicã: Secus ſi vlciſcendi cauſa, qđ præſumere
tur, quando ex interuallo ẽt modico, vt inferẽ ibi, &

ex

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ex not.in d.§.tabernarius;alioquin ſi aliter prædicta intelligerentur, deluſoria,& fruſtratoria redderētur iura,quæ multa ſunt dicētia, ꝙ ſe offendētem offendere permiſſum ſit, ſi intelligerētur, ꝙ nullo modo ſe defendēdo poſſet quis modum excedere,cū nunquam uel raro etiam quilibet prudēs,qui iam offenſus,& graui dolore affectus eſſet, reperiri poſſet, qui offenſionem defenſiuam metiri, ſeu menſurare ualeret,& hoc modo per indirectum tolleretur defenſio,quam iura naturalia,& ciuilia cōcedunt,iuribus vulgarib.&c.¶Præterea nonne iura clarè præſupponunt ratione defenſionis grauius offendere eſſe permiſſum?certè ſic,diſtinguunt tamen,an ſe defendendi gratia,an verò vlciſcendi cauſa,ut in d.l.ſcientiā, in fi.ergo neceſſe ē iſtud declarare,aut ilico & ſimul, & ſemel uno cōtextu id factū fuerit, q̄a tunc animo defendēdi,aut ex īteruallo ēt modico taliter,ꝙ poſſit interim ſana deliberatio capi, & tūc ulciſcēdi gratia, ut ſupra dictū fuit, & uolūt doctores magis cōiter, maximè Bal.in iuribus præallegatis, & in d.l.ut uim, & in d.l.1. C.vnde vi, & expreſsè habetur ꝑ gl. ſtatim allegādā.¶ Quarto pro hac cōcluſione uidetur tex.in īdiuiduo,in d.l.ſi ex plagis, §.tabernarius, ff. ad l. aquil. quē ſupra induxi, nā ibi hinc inde uno cōtextu ſequuta ſunt uerbera graui dolore,& tn̄ primo ꝓuocatus, qui grauius percuſſerit,excuſatur, cū nō data opera hoc fecerit,ſed cōtingēter,& ad ſui defenſionē; qđ quidem ex eo præſumitur, ꝙ eodē impetu, & furore,unoq́;cōtextu factū fuit,ut ibi inquit glo.quā Bal.& magis cōiter doct.in d.l.1.& in d.l.ut uim,& in cōſilijs ſequuntur,& ꝓculdubio hæc eſt ſana,& ęqua interpretatio,alioquin,vt dixi, vix vnquā quis poſſet ſe defendere, qđ videtur ēt ꝓbari ex iis quæ voluit Bal.ī tex.ſtatim allegādo.¶ Quinto loco hæc cōcluſio corroboratur per textum,quē etiā adduxi in l.1.§.cum arietes,ff.ſi quadrup.paupe.feciſſe dicatur,ubi ſolum cōſideratur,quis prouocatus fuerit ad excuſandū grauius offendentē,immò occidentē ſuum prouocatorē, quādo eodē impetu, & cōtextu rixa facta fuit.¶Sexto cōfirmatur ex tex.in d.c.ſignificaſti,il 2.in fi.vbi ob periculū,& rationē irregularitatis dicitur grauius offendētē ad ſui defenſionē nō penitus excuſari, ergo quo ad alios effectus penitus excuſaretur,quia nō poſſunt vulnera,ſeu percuſſiones ad mēſuram inferri,& iſtud expreſsè uoluit gloſa magna ibi in ſolutione cōtrariorū ſuper hac materia.¶Septimo induco tex.in c.perpendimus,de ſenten.excommunica.ubi ſi in defendēdo ſe quis clericū percuſſerit,& modū exceſſit, nō cēſetur excōmunicatus,& cōſequēter de iure canonico idem eſſe uidetur, dūmodo dara opera, & ex ꝓpoſito hoc factū nō fuerit,ſed cōtingēter,ut inquit glo.in c.ſignificaſti,& in dubio prçſumitur nō ex propoſito,nec data opera, ſed potius cōtingēter, & gratia ſe defendēdi, quando ſimul,& ſemel, unoq́; cōtextu id factū fuit, nō dico incōtinenti, quia iſtud incontinēti quandā inter capedinē tēporis aptū eſt cōtinere, vt eſt in iure vulgatiſſimū, & poſſent infinita iura idem cōprobātia cumulari, vt eſt tex.in c.nō inferēda 23.quæſt. 3.gl.in ſumma 23.quæſt.5.Hanc opinionē ēt ſequuti ſunt magis cōiter doctores Card. in cle. unica, de homic.qui inquit,ꝙ probata prouocatione,ſi ipſe ꝓuocās in rixa fuerit occiſus,ſibi eſt imputandū,& nō aduerſario,& præſertim quando prouocans ſolitus eſt rixari,& lites quçrere,inferre vulnera,& portare arma, ut ibi per do. Cardin. ac etiam uoluit Cyn. in d.l.1.C.vnde ui,quem docto.ibi ſequuntur, gl.in d. clemen.& clarius Petr. de Anchara.ibi.¶ Præterea
25 † quando conſtat de prouocatione ſimpliciter, alio nō probato,cēſetur quis ad defenſionē neceſſariam

feciſſe, præcipuè quādo ꝓuocatio euenit ab [...] eſt ſolitus rixari, & ab armigero, ut inquit [...] vt uim, per ea, quæ voluit Bal.in l.ſolam,in [...] ver.ſecundo quæro,C.de teſtam. Bal.in d.l.1.[...] arietes,Dec.in d.l.vt uim,col.5.& 6.qui vol[...] bato inſultu,ſeu probata prouocatione ex pa[...] uocati,nullo alio probato, dicatur probata ne[...]
26 ria defenſio;immò† pro ipſo reo ꝓuocato ad[...] tus teſtes domeſtici,inhabiles,& ſingulares,[...] bēt admitti ad probādū prouocationē,& in[...] ēt teſtes de credulitate deponētes ſufficiūt p[...] Bar.in conſi.incip.Vannutius,Spec.in tit.de [...] tione,§.1.uer.ſed nūquid,Io.de Ana.in cōſi.[...] inquiſitione, Alex.in cōſi.24. uol.2.pen.col.[...] 76.in fi.& in conſi.29.pen.col.lib.1.Bar.in co[...] quidā Marſilius,& ſm̄ aliā impreſſionē eſt cōſ[...]
27 Alex.cōſi.109.1.vol.3.col.qui uoluit,ꝙ†is,q[...] uocatus ad rixam ēt ab armigero, pro euitan[...] non debet, nec tenetur fugere, quando de[...] ignominioſum eſſet recedere, ſeu fugere, m[...] attenta qualitate prouocati, vt concludun[...] & ferè omnes, maximè moderni, in d.l.v[...] ibique Bal. & in l. 1. ibique Sali. in 4. col.C[...] ui,l.item apud,§.1.ff.de iniuriis. Pet. de An[...] cle.1.Bar.in d.conſi.incip.vannutius, Pet.de [...] & do.Ant.in d.c.cū olim,de reſt.ſpol.& hāc [...] nem magis cōem eſſe atteſtatur Alex.in d.c[...] Præterea percuſſio præambula Sebaſtiano [...] ex quo Aloyſius præuenit in percutiendo,[...] inſtantis periculi, quia Aloyſius erat arma[...] defenſibilibus,& offenſibilib.vt probatū eſt,[...] ipſe erat rixoſus,& ſolitus alius vulnerare,[...] ſu cōſtat, adeò, ut ipſe Sebaſtianus veroſimi[...] præſumptiuè præſumptione violēta nō uid[...] buiſſe tēpus ad deliberādū ſuꝑ moderatione [...] ſionis,nec ictus,& vulnera,quæ Aloyſio intu[...]
28 derare potuerit, † & cōſequēter oīa hæc inf[...] nō data opera,nec ex propoſito modū in ſede[...] do exceſſit,ut inq̄t notabiliter Bal.in d.c.1.[...] verò,de pace tenē.arg.l.gracchus,C.de adul.[...] calore,ff.de regulis iuris,& oīno ad prædicta [...] tur gl. in ſumma, 23. quæſt. 1. Moder. Veron.[...] conſi. 42. 3. col. & in conſi. 43.& 44. qui m[...]
29 timè nobis inſeruiētia referunt, & præſertim,[...] ſi prouocatus fuit percuſſus grauiter, & perc[...] fugerit, & prouocatus ilico fuerit illum in[...] tus, & vulnerauerit, atque occiderit, excu[...] eſt à pœna homicidij iuſto dolore ductus, [...] biliter voluit Bal. in d.l. vt vim,arg.c.ſiqui[...] 2.q.3.& ſequitur Sali. in d.l.1. tanquam ha[...]
30 nio ſit magis æqua;cū † oīs interꝑtatio ſit fa[...] auctorē maleficij,l.qm̄,& ibi glo.C.ad l.iul.de [...] ibi Cyn.Mod.ēt Vero.in cōſi.45.Fulgo.in d.[...] ditio.ad gl.in verb.moderamine.C.unde [...]
31 ꝑfati Mod.in d.cōſi.†ꝙ qn̄ q̄s fuit ꝓuocatus a[...] ꝑꝑ quam permittitur offenſio ēt grauior, q[...] rixa hunc effectū,ſeu fauorē habet, ut eſt tex.[...] tabernarius, & prouocatus fuerit pugno pe[...] tāta poteſt eſſe offenſio illata ex percuſſione [...] facta vel ratione ignominiæ, & dedecoris pe[...] ſecundū quod ſupra declaratū fuit,vel ob fort[...] nē percutientis,ꝙ licitum erit ipſi prouocato [...] tientē vulnerare,& occidere,quādo ilico ſim[...]
32 mel rixando hçc facta fuere,quoniā† pugnus q[...] grauiorē offenſam infert,q̄ gladius,cōſideran[...] litate perſonarum tàm percutientis,q̄ percu[...] betur per dictos Mod.in d.conſi.45.& Sali.[...]
33 in d.l.1.col.2.ſed† quando prouocatus percu[...] gladio,omnes ſcribentes volūt licitū eſſe ſi[...] tinenti offendētem impune vulnerare,& occ[...]

gando, quibus, ſi tempus haberẽ, pro cõi opinione
ſaluanda, facile poſſet reſponderi, ſed pro nunc no-
bis ſufficiat habere cõem opinionem doct. utriuſq;
36 iuris, † à qua in conſulendo, & iudicando receden-
dũ non eſt, aliàs iudex cauſam ſuam faceret, & tene-
retur in ſindicatu, ut dicunt Io. And. Abb. Anto. &
Modern. in c. 1. circa fin. ubi pleniſſimè examinaui,
extra de conſtitut. & Ioan. And. in addit. ad Specul.
in tit. de homic. in fi. inquit iſtud uerum eſſe, itaque
fuiſſe iudicatũ: & idẽ ſequitur do. Anto. in d. c. olim
cauſam de reſti. ſpol. & atteſtatur Patauij ita iudica-
tũ fuiſſe: hanc opinionẽ ſequitur Sali. in d. l. 1. col. 3.
& pro ea Bal. in d. l. ut uim allegat l. ſi adulteriũ, §. im
peratores, ff. de adul. Io. de Anan. in d. c. ſignificaſti
il 2. Alex. in cõſi. 76. col. 1. li. 1. & conſi. 24. col. 3. li. 2.
& conſi. 14. ponderatis &c. col. fi. li. 3. Franciſcus de
Aretio in conſi. 24. in fi. & faciunt not. per Inn. in c.
quia uerisimile de præſumptio. Poſſetq́; hęc conclu-
ſio argumẽtis, & iurib. corroborari, ſed nõ expedit,
cũ habeamus ſententiã cõem, quæ ad fauorẽ Seba-
ſtiani facit, ꝙ is pęna homicidij, ſeu mortis punien-
dus non ſit, ut ſ. dictũ fuit, & præcipuè cũ Sebaſtia-
37 nus ſit minor, † cui iura ſubueniunt ẽt in delictis ſal-
tẽ, ut iudex cũ illo diſpenſare poſſit in minori pęna,
ut in l. auxiliũ, § in delictis, ff. de minor. & not. ff. de
his qui no. infa. in l. quid. ergo, § pœna grauior, & in
l. & ſi ſeuerior, C. eo. ti. Et hæc ad fauorem ipſius Se-
baſtiani dicta de iure eſſe exiſtimaui. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Inquiſitio quando, & quo iure dicatur remedium ordinarium, & quando extraordinarium.*

De criminibus, quando, & quo iure poſſit inquiri, et quando non.

2 *In criminalibus cauſis, in quibus pœna mortis, & maior relegatione eſt imponenda, non poteſt reus per procuratorem comparere, nec procurator admitti; Limitatur nu. 10.*

3 *Iudex ex ſuo officio de innocẽtia, et iuribus rei tenetur inquirere.*

4 *Etiam quando contra abſentem de crimine procedi, & ferri ſententia poteſt.*

5 *Procurator pro abſente poteſt admitti, ubicunq; de crimine contra abſentem poteſt ad condemnationem procedi.*

6 *Pro reo abſente in criminalibus licet non poſſit comparere procurator, qui reo obeſſe, & prodeſſe queat, tamen quilibet, & ſic etiam procurator ad faciendos actus, qui ſolum poſſint prodeſſe, poteſt comparere, & nu. 8. & 12.*

7 *Bannitum ſi quis occidat, & contra eum de homicidio procedatur, poteſt quilibet admitti ad allegandum impunitatem illius, & quòd contra ipſum procedi non poteſt.*

9 *Procurator uel alius in criminalibus poteſt pro alio ad actus non perſonales comparere, ſecus ad actus perſonales.*

11 *Statuta Bononiæ ſub rub. quòd nullus poſſit comparere per procuratorem in criminalibus, & ſub rub. quòd nullus poßit pro offendente comparere, declarantur.*

13 *Pro reo ad mediatam defenſionem etiam in criminalib. quilibet poteſt comparere, quamuis non ad immediatam.*

14 *Multa immediatè prohibentur, quæ mediatè conceduntur.*

15 *Teſtes pro reo producere concernit mediatam, & non immediatam, & neceſſariam defenſionem.*

16 *Interpretatio ſtatutorum in dubio ſemper facienda, ſecundum quam minus præiudicetur iuri communi.*

17 *Defenſio ſuper iure naturali fundata eſt.*

EPITOME.

Inqviri Bononię non poteſt de homicidio à Bononienſe in Bononienſem commiſſo extra territorium, & iuriſdictionem illius ciuitatis.

Et procuratorẽ, uel aliũ poſſe pro reo abſente ad eius defenſionẽ, cauſasq; innocẽtię allegãdas, & teſtes pro parte rei producẽdos cõparere: hic probat.

CONSI-